

ДІЛОВА ГРА

«Форми і методи реалізації особистісно-орієнтовного уроку»

Мета: забезпечити достатній рівень теоретичної підготовки вчителів із проблем соціалізації особистості, мотиваційне поле для змін педагогічної установки кожного вчителя, визначення рівня сформованості в учнів навичок соціальної компетентності.

Задачі:

- створити умови для дієвої самоосвітньої діяльності педагогів;
- окреслити шляхи переструктурування змісту навчальних занять на основі діагностики і корекції навчальних можливостей школярів, здоров'язберігаючого фактору.
- провести психологічні тренінги особистісного зростання вчителів;
- акцентувати увагу на формуванні навичок соціальної компетентності школярів.

Хід ділової гри:

I. Вступне слово ведучого.

Кожна людина обов'язково проходить через такий суспільний інститут як школа. Тут вона не лише одержує основи знань, а й спілкується і взаємодіє з однолітками і вчителями. Скільки позитивних емоцій можуть одержати учні та вчителі, якщо вони розуміють один одного, відчують обопільну довіру.

II. Про психологічний тренінг.

Ознайомлення з основними принципами роботи.

Шановні колеги! Наше заняття має початися із знайомства учасників між собою, але за браком часу (з іншого боку ви вже між собою знайомі), ми відразу приступимо до справ.

III. Мотивація, оголошення теми і мети засідання.

Чому одні учні охоче йдуть до школи, а інші відмовляються вчитися й прогулюють уроки? Чому хтось успішно вписується в шкільний соціум, а в когось суцільні проблеми? Мотивація, її формування й корекція лежать в основі шкільних успіхів та негараздів.

Багато проблем сучасної шкільної освіти є актуальними не лише для вчителів, батьків та шкільних психологів. Насамперед вони позначаються на розвитку самої дитини, її поведінці, навчанні. Низька успішність, шкільна дезадаптація, недостатній рівень культури, що безпосередньо впливає на поведінку і спілкування учня, - далеко не повний перелік труднощів, з якими ми стикаємось щоденно.

Однією з проблем, що заслуговує особливої уваги, є відсутність інтересу до навчання, небажання дитини ходити до школи. Запитання: «Навіщо ти вчишся?» - часто заганяє в глухий кут. Дитина прагне уникнути відповіді, тому що не знає її або не може чітко сформулювати.

IV. Організація роботи груп.

Так, ми в житті граємо багато ролей. Учитель на роботі грає роль учителя, у дома – роль дружини чи чоловіка, для своїх батьків – ми діти і т.д. У нас дуже багато спільного, і це відчуття причетності дає нам сили й підтримує. Чим більше ролей ви визначили, тим вища у вас самооцінка, яка теж визначає вашу успішність у будь-якій діяльності.

Ми подібні і відмінні, тому що кожна людина – це унікальна особистість. Так і до кожної дитини треба ставитися як до особистості.

Нетрадиційність роботи полягає у тому, що у нас працює три незалежні групи:

- управлінці – молоді директори і завучі шкіл Здолбунівського району;
- вчителі – члени динамічної групи Новосілівської загальноосвітньої школи I-II ступенів;
- учні – дев'ятикласники Новосілівської загальноосвітньої школи I-II ступенів.

Тому нам треба з'ясувати, що вам відомо про особистісно зорієнтований урок. Для цього застосуємо метод інтерактивного навчання «Мозковий штурм».

- записати по три слова, з якими у вас асоціюється особистісно зорієнтований урок;
- об'єднайтеся в групи за кольорами стрічок і виберіть слова, які у вас збіглися;
- керівник групи презентує знання групи щодо особистісно зорієнтованого уроку (асистент поміщає на дошці).

Отже, ми виробили узагальнений погляд на особистісно зорієнтований урок.

Я пропоную вам об'єднатися у групи і розробити план-конспект початку уроку за особистісно зорієнтованою технологією з використанням етапів орієнтації та визначення меж. Через 5 хвилин група повинна продемонструвати свій початок уроку.

А тепер я вам запропоную визначити ваші ставлення: «Хто вважає, що успіх залежить насамперед від якісно проведеної основної частини уроку, бере синню смужку, а хто вважає, що від мотивації та чітко і правильно поставленої мети – червону».

Можливо, у когось змінилася думка, хто хоче поміняти свою смужку на смужку іншого кольору, поясніть свій вибір.

Проаналізуємо наше заняття, адже це теж своєрідний урок з використанням особистісно зорієнтованих технологій.

Я намагалася сьогодні за допомогою теоретичного матеріалу познайомити вас з методами та формами особистісно зорієнтованого уроку.

Кожна людина має свій стиль роботи. Так само і вчителі. Є вчителі, які досконало знають свій предмет, уміють його пояснити, вільно оперують термінами і цифрами. Їх цікаво слухати, але вони не працюють на розвиток особистості, вони як експерти, тільки передають інформацію. Це вчителі – експерти.

Є вчителі, які використовують блискучі ефекти, яскраві вправи, їх цікаво слухати, приємно спостерігати за їхньою роботою, але такий учитель працює на себе, він демонструє свої знання та вміння й не працює на розвиток особистості. Це вчителі – зірки.

Є вчителі, які не тільки вміють передавати нові знання й навички учням, а й допомагають їм самостійно зробити висновки та узагальнення, спираючись на їхній досвід. Це вчителі – фасилітатори.

А справжній сучасний, творчий вчитель повинен поєднувати в собі риси й експерта, й зірки, й фасилітатора.

Звичайно для цього треба багато працювати над собою, прагнути до творчості. Це важко, але

На цій землі ми птахи перелітні.

Пильнуймо крил, пильнуймо над усе.

Як втопим їх у буднях безпросвітних,

Хто ж нас тоді у вирій понесе?

Заходи з підготовки ділової гри

Контекстні завдання

1. Одні методисти вважають, що на першому ступені навчання температуру можна означити як фізичну величину, яка характеризує ступінь нагрятості тіла (38, С.279). Інші додержуються думки, що не варто давати таке означення температури (3, С.151). Чим викликане дане розходження в рекомендаціях? Якому з цих підходів ви віддасте перевагу? Який підхід реалізовано в нині діючому підручнику фізики?

2. Запропонуйте задачі, які б допомогли учням осмислити статистичний характер температури?

3. Щодо послідовності введення понять сили струму, напруги і опору в методичній літературі пропонується три підходи (43, С.49). В чому, на вашу думку, переваги і недоліки кожного з них? Який з цих підходів реалізовано в нині діючому підручнику з фізики?

4. При вивченні теми «Теплові явища» учні оволодівають законом збереження та перетворення енергії в механічних і теплових процесах. Розкрийте можливості теми «Електричні явища» в поглибленні знань про цей закон.

5. При вивченні фізики в 8 класі слід спиратися на знання, які учні одержали на уроках природознавства. Вивчення яких саме питань потребує врахування знань учнів з природознавства?

6. Глибина засвоєння матеріалу теми «Теплові явища» значно підвищується, якщо поряд із звичайними задачами розв'язувати нестандартні. Після засвоєння яких питань теми доцільно розв'язувати такі задачі? Навести приклади нестандартних задач.

Завдання з НДРС

1. Використовуючи програму, підручник і методичні посібники, з'ясувати, яких умінь і навичок мають набути учні під час вивчення розділу «Теплові явища».

2. Виявити можливості вдосконалення навчального процесу при вивченні теми «Теплові явища» шляхом врахування закономірностей наукового пізнання.

3. З'ясувати характер помилок, що допускаються учнями при вивченні теплових явищ. Порівняти їх з помилками, що допускалися в науковому пізнанні. Зробити висновки.

4. Вивчити можливості використання комп'ютерів при вивченні теплових явищ. Провести експериментальну перевірку ефективності запропонованих рекомендацій.

5. Розробити методику використання комп'ютерів при вивченні електричних явищ.

6. Підготувати реферат на тему «Історія науки як засіб формування пізнавального інтересу при вивченні електричних явищ».